

Avaluació de final d'etapa educació primària sisè

CURS 2024-2025

competència comunicativa lingüística en llengua catalana

Instruccions

- Per respondre a les preguntes de la prova trobaràs un **FULL DE RESPOSTES** amb dues parts.
 - **PART 1:**
 - **Comprensió oral:** has d'escoltar un text i respondre a les preguntes.
 - **Comprensió lectora:** has de llegir dos textos i respondre a les preguntes.
- Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta, marca amb una X la casella corresponent.
- Si t'equivoques, omple tot el quadrat i marca de nou amb una X la resposta correcta. Per tornar a marcar com a correcta una resposta emplenada prèviament, encercla-la.
 - **PART 2:** has d'elaborar un text que tingui 100 paraules com a mínim. Segueix les indicacions i recorda que només pots escriure la teva redacció dins l'espai que marca el requadre. Si necessites fer un esborrany, pots demanar un full en blanc.
- Tanca l'ordinador per fer l'expressió escrita.
- No t'oblidis de respondre a la pregunta de valoració.
- Per fer la prova utilitza un **bolígraf blau o negre** (tinta no esborrable).
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta...).

COMPRENSIÓ ORAL

Ara escoltaràs un text dues vegades. La primera és per respondre a les preguntes i, la segona, per repassar les teves respostes. Tens un minut per llegir l'enunciat de les preguntes abans d'escoltar el text.

LEWIS CARROLL I L'ALÍCIA EN TERRA DE MERAVELLES

1. Un pseudònim és un...

- a. llibre d'aventures.
- b. nom fals o artístic.
- c. professor d'anglès.
- d. nom freqüent a la família.

2. Quina estació de l'any era quan Lewis Carroll es va inventar la història de l'Àlicia?

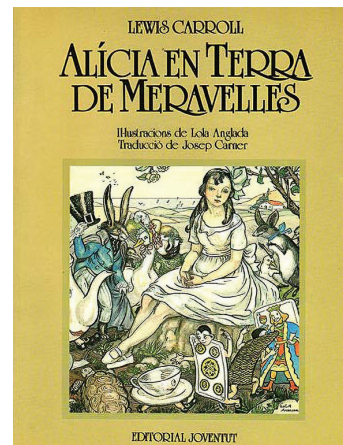
- a. Primavera.
- b. Estiu.
- c. Tardor.
- d. Hivern.

3. Aquell dia, Lewis Carroll passejava amb...

- a. les seves germanes.
- b. els seus companys de pis.
- c. un grup d'alguns dels seus alumnes.
- d. un grup de companys i algunes amigues.

4. Lewis Carroll es va inventar les aventures de l'Àlicia perquè volia...

- a. escriure un conte per a infants.
- b. demostrar que li agradava la literatura.
- c. fer riure les seves amigues mentre passejaven.
- d. distreure els seus acompanyants durant el passeig.

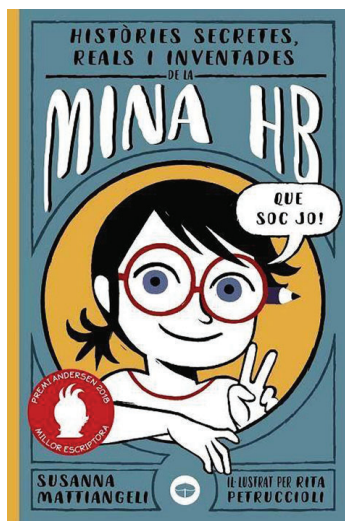
COMPRENSIÓ ORAL

- 5. Com començaven les aventures de l'Àlícia?**
- a. Va caure de sobte en el cau d'un conill.
 - b. Passejava pel parc amb unes amigues.
 - c. Va caure al riu que travessava la ciutat.
 - d. Es va perdre en el camí de tornada a casa.
- 6. Lewis Carroll va escriure el llibre, va fer-ne els dibuixos i el va...**
- a. vendre.
 - b. corregir.
 - c. imprimir.
 - d. enquadrar.
- 7. La història *A través del mirall i allò que l'Àlícia hi va trobar* comença quan l'Àlícia...**
- a. cau dins d'una llodriguera.
 - b. està jugant a escacs amb una amiga.
 - c. entra a la casa del mirall de l'habitació.
 - d. està llegint el seu llibre preferit davant del mirall.
- 8. Quines peces dels escacs que troba l'Àlícia són les que es deixen enganyar?**
- a. Les reines.
 - b. Els cavalls.
 - c. Totes les del tauler.
 - d. Els genets dels cavalls.
- 9. Quina de les qualitats següents va aprofitar més Lewis Carroll per escriure els seus llibres?**
- a. La imaginació.
 - b. La generositat.
 - c. L'amor per la natura.
 - d. El gust per ensenyar allò que sabia.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta.

MINA HB

Em dic Mina HB que, en el llenguatge dels llapis, significa Hard Black, és a dir, una mica dura i una mica negra. El meu veritable nom és un altre, però en el meu quadern soc la Mina. És un pseudònim, com Lewis Carroll o Lady Gaga.

De mi, puc explicar, sobretot, que tinc molts cabells; negres, també. Sota els cabells, hi tinc el cap ple d'idees i, més avall encara, hi tinc totes les altres peces d'una nena. Quina mena

de nena? Una nena que va a l'escola i juga. De l'escola, però, l'únic que m'agrada és l'esbarjo al pati, intercanviar notetes amb la meva amiga Nora i el somriure de... Bé, no, de ningú.

Què més puc dir? M'agraden les pomes. Els tomàquets, en canvi, no. Tothom em diu: «Com és que no t'agraden els tomàquets? No, no m'agraden».

Un dia, quan sigui gran, obriré una capsa i trobaré aquest quadern. I llavors diré: «Caram, quines coses que escrivia de petita!». O no seré jo qui obri la capsa, sinó que arribarà algú i dirà: «Caram, quines coses que escrivia la Mina HB!». O potser arribaran els extraterrestres i diran alguna cosa que només ells entendran. En tot cas, aleshores jo estaré ocupada amb les meves aventures, que després explicaré en llibres molt llargs que més endavant es convertiran en pel·lícules. I si em demanen que actui en alguna d'aquestes pel·lícules, diré que sí i m'ho passaré d'allò més bé.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

De casa meva, el que més m'agrada és la nevera. M'hi poso al davant, l'obro i em passo hores endreçant-la: agafo les pastanagues del fons del calaix de les verdures i les poso a dormir damunt de l'enciam; comprovo que el formatge està còmode i el tapo bé. Si veig que la mantega no està contenta, la poso dreta i li gravo un somriure bonic amb un escuradents. Si hi ha tomàquets, per desgràcia, els aixafo tots i moren. Què hi farem! Els ous, a les seves cadiretes rodones, semblen senyores abocades al balcó. Al cap d'una estona, els llavis se'm posen morats i ve algú a treure'm d'allà.

La resta de la casa no està malament. M'agradaria que, en algun lloc, hi hagués una porta secreta, d'aquelles que et permeten entrar en un país fantàstic, però encara no l'he trobada. Per compensar, a l'habitació hi ha un armari especial on ens fiquem el meu germanet Leo i jo: ens fem lloc entre la roba, ens emportem l'altaveu i escoltem *La flauta màgica* de Mozart entre abrics i jaquetes, perquè a les altres habitacions els pares tenen coses a fer. Juntament amb la nevera, l'armari és el meu lloc preferit. És perfecte per llegir-hi còmics i per dedicar-me al meu quadern de coses importants, com estic fent ara. Demà hi ha escola i hem d'anar a dormir d'hora, però abans he d'escriure una carta urgent.

Carta a mi mateixa:

Estimada Mina d'aquí a set anys...

Si us plau, no llegeixis aquesta carta fins que tinguis dinou anys; abans, no. Llavors se suposa que hauràs acabat l'institut.

Ets alta? T'imagino amb els cabells llargs i arracades a les orelles. I una bossa petita en bandolera que es balanceja quan camines. De totes maneres, si no ets alta, no et preocupis, t'anirà molt bé igualment.

Susanna Mattiangeli,

Històries secretes, reals i inventades de la Mina HB (text adaptat)

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

10. Què significa Hard Black?

- a. Llapis de punta fina.
- b. Cabell negre.
- c. Llapis negre.
- d. Dur i negre.

11. Què significa «veritable» (subratllat en el text)?

- a. Autèntic.
- b. Preferit.
- c. Absurd.
- d. Lògic.

12. La Mina diu que li agrada el somriure d'algú, però després ho nega perquè...

- a. s'adona que no és cert.
- b. li fa vergonya dir-ho.
- c. no en sap el nom.
- d. està intranquil·la.

13. Quina de les expressions següents NO significa el mateix que «Caram!» (subratllat en el text)?

- a. Renoi!
- b. Ostres!
- c. Som-hi!
- d. Déu-n'hi-do!

14. Quan sigui gran, la Mina vol ser aventurera, escriptora i...

- a. actriu.
- b. model.
- c. viatgera.
- d. dibuixant.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

- 15. La Mina obre sovint la nevera perquè li agrada...**
- a. netejar-la.
 - b. mirar què hi falta.
 - c. jugar amb els aliments.
 - d. buscar alguna cosa per menjar.
- 16. A la Mina, on li agrada col·locar les pastanagues dins la nevera?**
- a. Fora del calaix de les verdures.
 - b. Al costat de la mantega.
 - c. Al costat del formatge.
 - d. A sobre de l'enciam.
- 17. La Mina diu que els tomàquets de la seva nevera moren perquè...**
- a. els posa al fons del calaix.
 - b. se'ls menja.
 - c. els aixafa.
 - d. els tapa.
- 18. A la Mina se li posen els llavis morats després d'endregar la nevera perquè...**
- a. menja fruita i no es neteja la boca.
 - b. s'hi està molta estona i agafa fred.
 - c. li encanta fer-ho i s'emociona.
 - d. està cansada i no se n'adona.
- 19. Què li agradaria a la Mina que hi hagués a casa seva?**
- a. Un armari especial.
 - b. Una habitació secreta.
 - c. Una habitació per fer música.
 - d. Una entrada a un país fantàstic.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

20. El Leo i la Mina es fiquen dins d'un armari per...

- a. amagar-se dels pares.
- b. escoltar música clàssica.
- c. xerrar de les seves coses.
- d. disfressar-se amb la roba que hi troben.

21. Tria l'opció correcta per completar l'oració:

(No cal que escriguis a l'espai en blanc.)

La Mina es fica a l'armari per llegir còmics i per escriure les coses importants _____ seu quadern.

- a. per al
- b. en el
- c. pel
- d. del

22. La Mina imagina que quan tingui dinou anys...

- a. es farà amiga d'uns extraterrestres.
- b. viatjarà a algun país fantàstic.
- c. tindrà els cabells llargs.
- d. encara anirà a l'institut.

23. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb les lletres A-B-C-D. Indica en quin ordre es narren en el text.

A.	B.	C.	D.
La Mina explica què fa amb els aliments de la nevera.	La Mina parla d'un dels armaris de casa seva.	La Mina parla del seu nom.	La Mina explica què vol ser quan sigui gran.

- a. A → C → D → B
- b. A → B → D → C
- c. C → D → A → B
- d. C → A → B → D

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 1

24. La protagonista del text és...

- a. comunicativa.
- b. escandalosa.
- c. generosa.
- d. tímida.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta.

LA CONSERVACIÓ DELS ALIMENTS

Com es conservaven els aliments abans que s'inventessin les neveres? Vet aquí cinc mètodes que s'han fet servir des de temps immemorials per conservar el menjar.

LA SAL

Si cobrim un aliment amb sal, el deshidratem, és a dir, li traiem l'aigua i evitem que hi actuïn bacteris o fongs. Ho fem, per exemple, amb el bacallà i les anxoves. També ho fem amb el pernil. Però, en aquest cas, la sal serveix per curar la carn crua, és a dir, la carn perd l'aigua gràcies a la sal, s'asseca i ja no cal cuinar-la per menjar-la.

LA MEL I EL SUCRE

En temps de l'antiga Grècia, s'acostumava a conservar la fruita dins la mel, que és un aliment que no caduca mai. L'arribada de la canya de sucre, provinent de la Xina, va donar pas a les mermelades, que s'elaboren fent bullir la fruita amb aigua i sucre.

EL VINAGRE

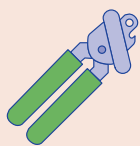
L'acidesa del vinagre manté allunyats bacteris i altres microorganismes que poden fer malbé el menjar. El fem servir per conservar aliments en escabetx, per exemple les sardines, el bonítol, la tonyina i també productes vegetals com els cogombres.

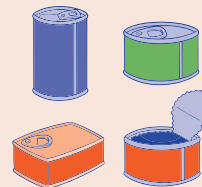
COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

LES LLAUNES

Les llaunes es van inventar a principis del segle XIX. S'omplen els envasos, se segellen i es bullen per matar els bacteris. Així, el menjar pot aguantar molts mesos

i transportar-se amb facilitat. Primer, les llaunes s'obrien a cops de martell. Després es va inventar l'obrellaunes. Avui en dia, les llaunes incorporen una anella per obrir-les fàcilment.

EL GEL

Abans d'inventar les neveres elèctriques a principis del segle XX, era molt comú fer servir els pous de glac. Eren pous on s'acumulava neu o gel, que després es venia per conservar els aliments en fresc. S'hi emmagatzemava la neu, i d'aquesta manera es podia conservar el menjar durant l'estiu.

El malbaratament alimentari

Actualment, encara que sabem conservar els aliments, tenim un gran problema de malbaratament alimentari: tots aquells aliments que es llencen. S'ha calculat que cada any es perd un terç del menjar que es produeix al món.

No tots els productes que surten del camp o dels horts arriben al seu destí. Durant aquest trajecte, algunes peces es fan malbé. A més, a les botigues i als supermercats, el menjar té una vida curta perquè té data de caducitat.

Finalment, a vegades, a les llars i als restaurants acabem llençant menjar, sigui perquè no l'hem conservat bé o perquè no hem calculat bé.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

Què cal tenir en compte?

- A tot el món, es malbaraten 1.300 milions de tones d'aliments l'any.
- Amb la meitat del menjar malbaratat es podrien alimentar els 800 milions de persones que passen gana al món.
- A Catalunya, cada habitant llença a l'any uns 35 kg de menjar, aproximadament.

Què hi podem fer?

- Planificar els àpats de la setmana i comprar només allò que necessitem.
- Comprovar la data de caducitat dels productes a l'hora de comprar-los.
- Posar a primera línia de la nevera allò que s'ha de consumir abans.
- El 40 % de la brossa que generem és orgànica i s'hauria de llençar al contenidor marró per poder-ne fer compost.

El planeta necessita la nostra col·laboració!

Revista *COCOTER*, núm. 7, juliol 2020 (text adaptat)

25. Des de quan es fan servir les tècniques de conservació dels aliments que es descriuen al text?

- a. Des de temps molt llunyans.
- b. Des de fa un parell de dècades.
- c. Des de la invenció de les neveres.
- d. Des que tenim menys temps per cuinar.

26. Segons el text, la sal protegeix els aliments dels bacteris i els fongs, perquè...

- a. destrueix els microorganismes perjudicials.
- b. transforma els microorganismes en aigua.
- c. absorbeix l'aigua dels aliments.
- d. aporta aigua als aliments.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

- 27.** Segons el text, quin dels aliments següents es conserven habitualment en sal?
- a. Els tomàquets.
 - b. Els ous.
 - c. El peix.
 - d. El pa.
- 28.** Tria l'opció que està ben puntuada:
- a. Des de l'antiguitat es conserva la fruita, amb mel o fent-ne, mermelades.
 - b. Des de l'antiguitat, es conserva la fruita amb, mel o fent-ne mermelades.
 - c. Des de l'antiguitat es conserva, la fruita amb mel o fent-ne mermelades.
 - d. Des de l'antiguitat, es conserva la fruita amb mel o fent-ne mermelades.
- 29.** Com s'elabora la mermelada?
- a. Es posa la fruita al forn.
 - b. S'asseca la fruita al sol.
 - c. Es cobreix la fruita amb mel.
 - d. Es bull la fruita amb aigua i sucre.
- 30.** Què tenen en comú els productes fets amb escabetx, com la tonyina, les sardines o el bonítol?
- a. Se'ls afegeix vinagre.
 - b. Caduquen ràpidament.
 - c. S'han de conservar a la nevera.
 - d. S'han de cuinar abans de menjar.

COMPREENSIÓ LECTORA. TEXT 2

31. Tria l'opció correcta per completar l'oració següent:

(No cal que escriguis a l'espai en blanc.)

Actualment, les llaunes conserven molt de temps els aliments
i en _____ el transport.

- a. faciliten
- b. facilitarien
- c. facilitaven
- d. facilitessin

32. Actualment, gairebé no fem servir els obrellaunes, ja que...

- a. només es van fer servir a principis del segle XX.
- b. les llaunes incorporen sistemes d'obertura fàcil.
- c. són eines amb les quals ens podem fer mal.
- d. fa uns anys es van deixar de fabricar.

33. Quina paraula significa el mateix que «glaç» (subratllat en el text)?

- a. Gelatina.
- b. Gelosia.
- c. Gelat.
- d. Gel.

34. Un «terç» (subratllat en el text) del menjar que es produeix al món es llença, això és...

- a. la meitat.
- b. una tercera part.
- c. una quarta part.
- d. una desena part.

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

- 35.** A l'oració: «Cal planificar els aliments que consumirem en els nostres àpats abans de comprar-los als mercats», la paraula subratllada «los» es refereix als...
- a. consumidors.
 - b. aliments.
 - c. mercats.
 - d. àpats.
- 36.** La data de caducitat d'un aliment indica el dia a partir del qual...
- a. es recomana no consumir-lo.
 - b. estarà prohibit consumir-lo.
 - c. es va posar a la venda.
 - d. es va envasar.
- 37.** Es recomana posar els aliments que caduquen aviat a primera línia de la nevera, perquè...
- a. ocupin menys lloc.
 - b. són els aliments més saludables.
 - c. estiguin prou a la vista per consumir-los aviat.
 - d. puguem planificar bé els àpats de la setmana.
- 38.** Quin percentatge de la brossa que generem s'hauria de llençar al contenidor marró?
- a. El 30 %
 - b. El 35 %
 - c. El 40 %
 - d. El 45 %
- 39.** L'objectiu del text és informar-nos perquè aprenguem a...
- a. elaborar melmelades.
 - b. fer servir el compost.
 - c. fer conserves en vinagre.
 - d. reduir el malbaratament alimentari.

REDACCIÓ

Si ho necessites, pots demanar un full en blanc per planificar o fer un esquema de la teva redacció. Escriu-ne la versió definitiva a la PART 2 del FULL DE RESPOSTES.

Fes el mateix que la Mina HB: escriu-te una carta per a quan tinguis dinou anys.

Saluda't, explica com ets ara, què t'agrada i què no t'agrada gens (digues per què). Explica què fas actualment per divertir-te. Escriu com t'imagines que seràs quan siguis gran, què creus que estaràs fent i què hauràs aconseguit de tot el que ara desitges. Finalment, acomiada't.

No t'oblidis de posar un títol a la redacció.

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu